

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 24.08.1960, sp. zn. 6 Tz 19/60, ECLI:CZ:NS:1960:6.TZ.19.1960.1

Číslo: 1/1961

Právní věta:

Uloženie bezpodmienečného trestu odňatia slobody je opatrením vážneho dosahu pre ďalší život páchatela a jeho rodiny. Taký trest je nutný u páchatelov z rad pracujúcich iba vtedy, ak závažnosť trestného činu alebo doterajší život páchatela ukazujú nato, že púha hrozba podmieneným trestom by nepostačila k splneniu účelu trestu uvedenému v § 17 ods. 1 tr. zák.

Vzhľadom na osobu obžalovaného, u ktorého sa spáchanie trestného činu ruvačky javí ako mimoriadne vybočenie z medzí riadneho života pracujúceho človeka, postačí aj pohrôžka trestom odňatia slobody k jeho prevýchove.

Okolnosť, že trestná činnosť bola v mieste trestného činu obzvlášť rozšírená, musí byť tiež hodnotená v súvislosti s ostatnými okolnosťami prípadu, najmä v súvislosti so stupňom nebezpečnosti konkrétneho trestného činu. V žiadnom prípade nie je možno pripustiť, aby súd iba generálnou prevenciou, odôvodňoval uloženie bezpodmienečného trestu odňatia slobody, lebo aj trest podmienne uložený plní požiadavky aj generálnej prevencie, ak je správne uložený a odôvodnený a súd v priebehu zkušobnej doby sleduje nápravu páchatela.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 24.08.1960

Spisová značka: 6 Tz 19/60

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Odklad výkonu trestu podmíněný, Trest

Předpisy: 86/1950 Sb. § 17

§ 19

§ 223 64/1956 Sb. § 293

§ 24

§ 52

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný robotník, dosiaľ netrestaný, sa zúčastnil ruvačky, pri ktorej bolo dvom účastníkom

ublížené na zdraví, v dôsledku čoho boli 1 týždeň práceneschopní.

Ludový súd v Nových Zámkoch uznal obžalovaného vinným trestným činom ruvačky podľa § 223 ods. 1, 2 tr. zák. a uložil mu bezpodmienečný trest odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov. Tento rozsudok sa stal právoplatným.

Najvyšší súd k sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu zrušil uvedený rozsudok vo výroku o treste a výkon trestu odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov uložený obžalovanému právoplatným rozsudkom ľudového súdu podľa § 25 ods. 1 tr. zák. odložil na skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd v zmysle § 293 ods. 1, 2 tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, pokiaľ sa týkajú obžalovaného, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, napadnutým rozsudkom ľudového súdu bol porušený zákon.

Podľa charakteristiky v spise založenej pochádza obžalovaný z maloroľníckej rodiny a sám je robotníkom, dosiaľ nebol trestaný. Až do spáchania trestného činu ruvačky žil riadnym životom pracujúceho človeka, bol dobrým pracovníkom a trestného činu ruvačky sa dopustil v rozčúlenosti, lebo spoluobžalovaný ho pichol vreckovým nožom. Predtým sa ruvačky nezúčastnil. Stará sa o štyri maloleté deti a práceneschopnú manželku.

Uloženie bezpodmienečného trestu odňatia slobody je opatrením vážneho dosahu pre ďalší život páchatela a jeho rodiny. Taký trest je nutný u páchatelov z rad pracujúcich iba vtedy, ak závažnosť trestného činu alebo doterajší život páchatela ukazujú nato, že púha pohrôžka trestom by nepostačila k splneniu účelu trestu uvedenému v § 17 ods. tr. zák.

Podľa § 24 ods. 1 tr. zák. súd podmiennečne odloží výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak má vzhľadom na predchádzajúci život páchatela a na okolnosti prípadu zato, že účelu trestu bude dosiahnuté aj bez jeho výkonu. Vzhľadom na osobu obžalovaného, u ktorého sa spáchanie trestného činu ruvačky javí ako mimoriadne vybočenie z medzí riadneho života pracujúceho človeka, je nepochybné, že obžalovaný poskytuje dôvodnú nádej, že k jeho prevýchove postačí aj pohrôžka trestom odňatia slobody. Pokiaľ ide o druhú podmienku uvedenú v § 24 ods. 1 tr. zák. (okolnosti prípadu) zdôraznil ľudový súd vo svojom rozhodnutí, že v obci Andovce, kde čin bol spáchaný, je trestná činnosť tohoto druhu obzvlášť rozšírená. Ludový súd teda zrejme vychádzal z toho, že podmiennečným odkladom výkonu trestu u obžalovaného by alebo splnený účel trestu uvedený v § 17 ods. 1 písm. c) tr. zák., totiž, aby trestom bolo pôsobené výchovne aj na ostatných členov spoločnosti.

I účel trestu uvedený v § 17 ods. 1 písm. c) tr. zák. môže byť splnený iba takým trestom, ktorý zodpovedá všetkým hľadiskám uvedeným v § 19 ods. 1 tr. zák. rozhodným pre výmeru trestu.

Preto okolnosť, že trestná činnosť bola v mieste trestného činu obzvlášť rozšírená, musí byť tiež hodnotená v súvislosti s ostatnými okolnosťami prípadu, a vedomím obvineného najmä v súvislosti so stupňom nebezpečnosti konkrétneho trestného činu pre spoločnosť, a to z hľadísk spôsobu prevedenia trestného činu, miery zavinenia, predchádzajúceho života páchatela a možnosti jeho nápravy. V žiadnom prípade nie je možno pripustiť, aby súd iba generálnou prevenciou odôvodňoval uloženie bezpodmienečného trestu odňatia slobody, lebo aj trest podmiennečne uložený plní požiadavky aj generálnej prevencie, ak je správne uložený, odôvodnený a súd v priebehu zkušobnej doby sleduje pomocou štátnych orgánov a spoločenských organizácií nápravu páchatela. Odsúdený sa v stanovenej lehote musí vyvarovať akejkoľvek trestnej činnosti, lebo ináč by bol ihneď nariadený výkon podmiennečne uloženého trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o ostatných členov spoločnosti, je

treba v odôvodnení rozsudku uviesť hlavný zreteľ, ktorý viedol súd práve u odsúdeného páchatela k povoleniu podmiennečného odkladu výkonu trestu. To vyžaduje, aby v odôvodnení rozsudku bol starostlivo zhodnotený predchádzajúci život páchatela, jeho osobné a rodinné pomery, okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že nebol iniciátorom, alebo bol do trestnej činnosti vtiahnutý náhodilými okolnosťami apod. Tým súd dáva najavo, že podmiennečné odsúdenie nie je nijako paušálne a neprichádzalo by preto do úvahy u iniciátorov trestnej činnosti a páchatelov, u ktorých nejde iba o mimoriadne vybočenie z medzí riadneho života pracujúceho človeka, ktorý ako v zamestnaní, tak vo svojom rodinnom živote sa chová vzorne.

Keďže v súdenom prípade obžalovaný vyhovuje všetkým hľadiskám hore uvedeným, pochybil ľudový súd, keď uložený trest odňatia slobody podmiennečne neodložil a správne neodôvodnil.

Vzhľadom na hore uvedené bol výrokom ľudového súdu o bezpodmienečnom odsúdení obžalovaného porušený zákon v ustanoveniach § 17 ods. 1 písm. b), c), § 24 ods. 1 tr. zák.